[Steen Folke]

i verden noget militær, der ikke fremstiller sig selv som rent defensivt. Alligevel opstår krige, ja, faktisk ret hyppigt. Også supermagterne har givet deres bidrag hertil, USA f.eks. i Vietnam og Sovjetunionen i Afghanistan, og ministeren sagde jo så rigtigt, at om et system er defensivt eller offensivt afgøres ikke af dets funktion, men af, hvilket formål denne funktion tjener. Netop.

Problemet med en række af installationerne i Grønland og specielt på Thulebasen er, at de i det mindste *kan* tjene offensive formål – det gælder i øvrigt også de varslingsanlæg, som i forvejen var kendt. Det mener jeg ikke at ministeren kan komme uden om. Han har over for mig gentagne gange henvist til sin almindelige tillid til amerikanerne – det er helt rørende – men ministeren kan ikke fortænke russerne i ikke at være helt så sikre på, at USA ikke kunne drømme om noget offensivt og vice versa for den sags skyld. Det er ikke sært, hvis anlæggene i Grønland i russernes øjne ikke ser lige så uskyldige ud som for en konservativ dansk forsvarsminister.

Et af anlæggene er satellitsporingsstationen OL-5, eller Depatchment 3, som den åbenbart nu hedder. Den kan bl.a. bruges til at formidle satellitfotos af bombemål i Sovjetunionen, f.eks. de siloer, der rummer de interkontinentale atomraketter. Jeg har såmænd selv sammen med andre medlemmer af forsvarsudvalget været inviteret til en forevisning af disse meget hemmelige satellitfotos, der kan lokalisere siloer og raketter med stor præcision. Jeg håber ikke, at jeg herved afslører nogen militære hemmeligheder. Det var skam et meget fint, om end lidt kedsommeligt lysbilledshow, hvori deltog både general Rogers og alle de andre fine NATO-spidser.

Nu vel, offensivt eller defensivt, det afhænger nok af øjnene, der ser, men satellitspionage ligger i hvert fald ud over det, man hidtil har talt om i forbindelse med amerikanernes aktiviteter i Grønland.

Så er der kommunikationsanlæggene Giant Talk og Green Pine, hvis eksistens ministeren i dag for første gang bekræfter, og hvis formål, som ministeren siger, er radioforbindelse til egne militære fly. Ministeren oplyser også, at det er ubemandede relæstationer, der findes i Thule. Disse systemers funktion er beskrevet i det amerikanske tidsskrift Civil Aviation and Space Technologi fra den 10. maj 1976, og jeg citerer herfra i dansk oversættelse. Det hedder her om Giant Talk-systemet, at dette system er »det vigtigste middel til at udøve positiv kontrolfunktion, som får et fly fra SAC, USAs strategiske flyverkommando, til at forsvinde ud af fjendtligt territorium i fraværet af en positiv »fortsæt«-kode, der autoriserer affyring af strategiske våben.«

Det var jo lidt knudret, men det handler med andre ord om angreb med atomvåben.

Det forekommer mig uhyre vanskeligt at forklare, at sådan et system er rent defensivt, og i betragtning af den erklærede danske atomvåbenpolitik synes jeg ærlig talt, det er stærkt, at der på grønlandsk, og det vil altså sige dansk territorium, findes anlæg, hvis funktion er at videregive ordre om at affyre atomvåben.

Jeg vil gerne spørge forsvarsministeren: er det grønlandske hjemmestyre nogen sinde blevet orienteret om de her nævnte anlæg og deres funktioner? Er det danske folketing nogen sinde blevet orienteret om disse anlæg og deres funktioner?

Jeg vil også gerne spørge, om der overhovedet er nogen grænser for, hvad amerikanerne kan bruge disse baser til. Jeg kender selv én, nemlig at der ikke må placeres atomvåben dér. Er der overhovedet andre begrænsninger i den amerikanske aktivitet på baserne?

I bogen »Grønland – Middelhavets Perle« hævdes det, at en række af de elektroniske anlæg i deres nuværende moderniserede udformning passer som hånd i handske til den amerikanske counterforce-strategi, der blev officiel amerikansk politik allerede under præsident Carter. Det har ministeren ikke hidtil benægtet under de runder, vi har haft i spørgetiden, men han har i et svar til hr. Pelle Voigt den 19. januar 1983 forklaret og forsvaret også counterforce-strategien som defensiv. Hr. Pelle Voigt vil senere i debatten komme mere detaljeret ind herpå. Jeg vil blot spørge ministeren, om han erkender, at nogle af anlæggene netop kan ses i forbindelse med denne counterforce-strategi. Det fremgik indirekte af ministerens besvarelse den 19. januar 1983.

Og så vil jeg tilføje, at det i hvert fald ikke er svært at forstå, hvis russerne ikke kan anskue counterforce som rent defensiv, baseret,